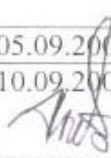

Úrad vlády Slovenskej republiky
Koordinátor horizontálnej priority Informačná spoločnosť
a Trvalo udržateľný rozvoj

System koordinácie a implementácie horizontálnych priorít
Informačná spoločnosť a Trvalo udržateľný rozvoj
na roky 2007 – 2013
Verzia 1.0

Vypracoval:	Odbor vedomostnej spoločnosti	
Odsúhlasila:	Pracovná skupina	Dátum: 05.09.2007
Odsúhlasil:	Ing. Pavel Holík, PhD. generálny riaditeľ sekcie európskej politiky a vedomostnej spoločnosti	Dátum: 10.09.2007 Podpis:

Úvod

Systém koordinácie a implementácie horizontálnych priorít Informačná spoločnosť a Trvalo udržateľný rozvoj (ďalej len „HP IS a TUR“) na roky 2007-2013 vypracoval Úrad vlády SR (ďalej len „ÚV SR“) ako koordinátor zodpovedný za riadenie a implementáciu horizontálnych priorít informačná spoločnosť a trvalo udržateľný rozvoj v spolupráci s Centrálnym koordináčnym orgánom (ďalej len „CKO“) na Ministerstve výstavby a regionálneho rozvoja SR.

Horizontálna priorita Národného strategického referenčného rámca (ďalej len „NSRR“) je priorita, ktorá komplementárnym spôsobom vplýva na ciele NSRR a ktorej zmyslom je zabezpečiť dosiahnutie pre ňu definovaného cieľa, ktorý sa týka viacerých priorít NSRR a nemôže byť teda zabezpečený len prostredníctvom jedného OP, ale vyžaduje si koordinovaný prístup pretínajúci viaceré špecifické priority/prioritné osi/opatrenia, resp. projekty jednotlivých OP.

V zmysle stratégie NSRR definujúcej horizontálne priority, ktoré komplementárnym spôsobom vplývajú na ciele NSRR, by mal každý RO podľa možností v rámci svojho OP zabezpečiť podporu tých projektov, ktoré okrem splnenia štandardných výberových kritérií OP významným spôsobom prispievajú k rozvoju jednej z HP.

ÚV SR je inštitucionálnym koordinátorom implementácie HP IS a TUR v Slovenskej republike a jeho postavenie je špecifické, keďže nevystupuje ani ako riadiaci orgán ani ako sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom. Na pracovnej úrovni všetky úlohy ÚV SR týkajúce sa HP IS a TUR zabezpečujú a plnia zamestnanci ÚV SR, ktorí na základe svojich úloh vystupujú v pozícii koordinátorov horizontálnych priorít (ďalej len „koordinátori“).

1. Programovanie

Programovanie v zmysle horizontálnych priorít chápeme ako zadefinovanie ich obsahu a zamerania. Horizontálne priority boli zadefinované v rámci NSRR a príslušných operačných programov vo forme jednotného textu, ktorý stručne popisuje obsah a zameranie horizontálnych priorít.

1.1 Obsah a zameranie HP IS a HP TUR

Informačná spoločnosť

V súčasnosti pri budovaní vedomostnej spoločnosti prichádza vo svete k postupnej premene jej tradičného vnímania v zmysle vedomostného trojuholníka (vzdelávanie, výskum a inovácie) na štvoruholník (pridáva sa strana štvrtá – informatizácia). Zavádzanie informačno-komunikačných technológií (IKT) a zefektívňovanie procesov prostredníctvom ich využívania prispieva podstatnou mierou k oveľa vyššej efektívnosti a účinnosti implementácie všetkých prvkov vedomostnej spoločnosti. Chápeme to tak, že vedomostná spoločnosť a informačná spoločnosť netvoria dva rôzne faktory podporujúce udržateľný hospodársky rast a zvyšovanie konkurencieschopnosti SR. Cieľom koordinácie aktivít v týchto oblastiach je zabezpečiť, aby prispievali aj k napĺňaniu cieľov národnej lisabonskej stratégie.

Hlavné ciele v oblasti rozvoja informačnej spoločnosti na Slovensku v zmysle strategických dokumentov (Stratégia informatizácie spoločnosti v podmienkach SR, Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010, Národný program reforiem SR) sa týkajú všetkých oblastí fungovania spoločnosti (napr. sociálnej inklúzie, informačných systémov v oblasti životného prostredia, dopravy, zdravotníctva...), pričom súvisia najmä s oblasťami vedy, výskumu a inovácií, vzdelávania, zamestnanosti a podnikateľským prostredím.

Cieľom horizontálnej priority je podpora vyššej efektívnosti, transparentnosti a kvality implementácie priorít NSRR v dôsledku zavádzania a využívania prostriedkov IKT.

Kľúčovými prostriedkami, prostredníctvom ktorých sa budú riadiť intervencie tak, aby napĺňali horizontálnu prioritu informačná spoločnosť, sú integračné nástroje, ktoré vyplývajú z koncepčného,

právneho a regulačného rámca informatizácie spoločnosti, a za ktoré je v zmysle kompetenčného zákona a zákona o ISVS zodpovedné MF SR, ako ústredný orgán štátnej správy na úseku informatizácie:

- strategické dokumenty, akčné plány v oblasti informatizácie spoločnosti
- národná koncepcia informatizácie verejnej správy a z nej vyplývajúce koncepcie rozvoja informačných systémov verejnej správy povinných subjektov, ktorými sú inštitúcie verejnej správy
- národné projekty implementované v rámci OP IS
- dátové štandardy, technologické štandardy a bezpečnostné štandardy
- metodické pokyny, usmernenia, príručky pre žiadateľov, prípadne výzvy na predkladanie projektov.

Implementácia HP IS posilní synergické prepojenie operačných programov a zabezpečí, aby aktivity podporované na základe konkrétnych projektov zohľadňovali informačnú spoločnosť vo všetkých jej aspektoch. V tomto kontexte si implementácia HP IS vyžaduje integrovaný a koordinovaný prístup k realizácii projektov podporujúcich informačnú spoločnosť v jednotlivých operačných programoch.

Oblasť budovania informačnej spoločnosti bude v NSRR podporovaná dvoma spôsobmi: v rámci Operačného programu Informatizácia spoločnosti (OP IS) a prostredníctvom projektov informatizácie v ostatných operačných programoch. V tomto kontexte si realizácia HP IS vyžaduje integrovaný prístup k realizácii projektov v oblasti informatizácie v operačných programoch mimo OP IS založený na úzkej spolupráci riadiacich a sprostredkovateľských orgánov týchto programov s riadiacim orgánom a sprostredkovateľským orgánom OP IS a OVS.

Stratégia OP IS sa zameriava na vytváranie technologického, aplikačného a procesného prostredia pre zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných verejnou správou a zvyšovanie ich dostupnosti prostredníctvom širokopásmového pripojenia. OP IS sa koncentruje na projekty eGovernmentu vrátane eHealth, eCulture a širokopásmového pripojenia, ktoré budú vytvárať kvalitné prostredie pre rozvoj infraštruktúry a e-služieb v tematicky špecifických oblastiach spadajúcich do kompetencie ostatných riadiacich a sprostredkovateľských orgánov.

Na horizontálnej úrovni bude rozvoj informačnej spoločnosti podporovaný prostredníctvom projektov informatizácie realizovaných v ostatných operačných programoch mimo OP IS. V tomto zmysle sa HP IS spoločnosť koncentruje na optimalizáciu špecifických procesov služieb poskytovaných ústrednými orgánmi štátnej správy a integráciu technologicko-aplikačnej infraštruktúry, ktorej vlastníkom sú: MH SR, MŽP SR, MPSVR SR, MŠ SR, MDPT SR, MVRR SR. V rámci implementácie HP IS budú podporované aktivity v oblasti nákupu a prevádzky technologickej a aplikačnej infraštruktúry, lokálnych a špecializovaných sietí a rozvoj elektronických služieb v špecifických oblastiach. Intervencie v rámci horizontálnej priority budú podporovať zavádzanie takých služieb eGovernmentu ako napr. eContent, eLearning, eTransport, eInclusion, eBusiness, eTourism, eSkills a pod., ktoré sú súčasťou sektorových stratégií ich vlastných OP¹. Projekty v týchto témach budú financované z vlastných zdrojov alokovaných v tematicky príslušných operačných programoch.

Projekty informatizácie spoločnosti, implementované v týchto operačných programoch tak budú nadväzovať na aktivity OP IS, ktorý vytvorí integrované metodické, procesné, technologické a aplikačné prostredie pre koordinovaný rozvoj týchto projektov. OVS, RO OP IS a MF SR ako SORO pre OP IS budú v danej veci úzko spolupracovať pri príprave podkladov pre zasadnutia Pracovnej skupiny pre HP IS.

Nadväznosť projektov informatizácie spoločnosti ostatných operačných programov na aktivity OP IS bude predmetom konzultácií na Pracovnej skupine pre HP IS. Výstupy budú premietnuté v monitorovacích správach HP IS a budú slúžiť aj ako podklady pre výročné a záverečné správy jednotlivých OP a NSRR.

Okrem vyššie uvedeného je cieľom koordinácie aktivít v tejto oblasti aj zabezpečiť, aby aktivity podporované na základe projektov prispievali aj k napĺňaniu cieľov Národnej lisabonskej stratégie.

¹ komplementarita intervencií realizovaných v OP IS s intervenciami v rámci ostatných OP je popísaná v OP IS

Trvalo udržateľný rozvoj

Trvalo udržateľný rozvoj (ďalej len „TUR“) je zakotvený v právnom systéme Slovenskej republiky ako taký rozvoj, ktorý súčasným i budúcim generáciám zachováva možnosť uspokojovať ich základné životné potreby a pritom neznižuje rozmanitosť prírody a zachováva prirodzené funkcie ekosystémov (§ 6 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí).

Trvalo udržateľným rozvojom sa tak rozumie cielený, dlhodobý (priebežný), komplexný a synergický proces, ovplyvňujúci podmienky a všetky aspekty života (kultúrne, sociálne, ekonomické, environmentálne a inštitucionálne), na všetkých úrovniach (lokálnej, regionálnej, národnej) a smerujúci k takému funkčnému modelu určitého spoločenstva (miestnej a regionálnej komunity, krajiny, medzinárodného spoločenstva), ktorý kvalitne uspokojuje biologické, materiálne, duchovné a sociálne potreby a záujmy ľudí, pričom eliminuje alebo výrazne obmedzuje zásahy ohrozujúce, poškodzujúce alebo ničiace podmienky a formy života, nezaťažuje krajinu nad únosnú mieru, rozumne využíva jej zdroje a chráni kultúrne a prírodné dedičstvo.

Okrem toho trvalo udržateľný rozvoj znamená, že potreby súčasnej generácie by sa mali uspokojovať bez toho, aby bola ohrozená schopnosť budúcich generácií uspokojovať svoje potreby. Je jedným zo základných cieľov EÚ, ktorým sa riadia všetky jej politiky a činnosti. Zameriava sa na neustále zlepšovanie kvality života a blahobytu súčasných i budúcich generácií na Zemi. Na tento účel podporuje dynamické hospodárstvo s plnou zamestnanosťou, vysokú úroveň výchovy, vzdelávania, ochrany zdravia, sociálnej a územnej celistvosti, ako aj vysokú úroveň ochrany životného prostredia. Zmena správania a postojov občanov a politikov v prospech rešpektovania princípov a cieľov trvalo udržateľného rozvoja je kľúčovou a dlhodobou celospoločenskou úlohou.

Pojmy *trvalá udržateľnosť* (sustainability) a *trvalo udržateľný rozvoj* (sustainable development) sa začali používať začiatkom 70-tych rokov najmä v súvislosti s poznaním, že nekontrolovateľný rast akéhokoľvek typu (populácie, výroby, spotreby, znečistenia a pod.) nie je udržateľný v prostredí existujúcich obmedzených zdrojov. Medzníkmi vo všeobecnom zavedení a rozpracovaní koncepcie TUR boli najmä správa Naša spoločná budúcnosť (Brundtlandová a kol., 1987) a Konferencia OSN o životnom prostredí a rozvoji v Rio de Janeiro (UNCED 1992). Najvýznamnejší dokument z tejto konferencie pod názvom AGENDA 21 je považovaný za základné východisko pre spracovanie stratégií TUR na všetkých úrovniach.

Európska rada na svojom zasadnutí v Göteborgu (2001) prijala prvú stratégiu trvalo udržateľného rozvoja (STUR) EÚ Tú v roku 2002 s výhľadom Svetového samitu o trvalo udržateľnom rozvoji v Johannesburgu (2002) doplnila o vonkajší rozmer Európska rada v Barcelone. Rok 2002 bol pre členské štáty OSN odporúčaný ako horizont na vypracovanie národných stratégií TUR. Na základe tohto odporúčania bola vypracovaná **Národná stratégia TUR SR**. V rámci tohto dokumentu sa hľadali možnosti zosúladenia ekonomického a sociálneho rozvoja Slovenska na všetkých úrovniach riadenia so súčasným zohľadnením a zabezpečením trvalo udržateľného stavu životného prostredia.

NSTUR SR bola v r. 2001 schválená vládou a parlamentom SR ako záväzný koncepčný a komplexný dokument rozvoja spoločnosti.

Akčný plán TUR na roky 2005 - 2010 konkretizuje ciele v oblasti TUR vzhľadom na vonkajšie podnety a vnútorné potreby. Akčný plán spĺňa požiadavky Európskej komisie na jasné formulovanie cieľov TUR, ich efektívnejšie vyhodnocovanie a využívanie súčinnosti medzi doplnkovými činnosťami a politikami. Akčnosť cieľov je merateľná prostredníctvom stanovených ukazovateľov, pričom plnenie cieľov akčného plánu má byť zabezpečené vyhodnotením stanovených ukazovateľov. Akčný plán nadväzuje na Národnú stratégiu TUR, prijatú v roku 2001, ako i Východiská akčného plánu TUR, prijaté v roku 2005, a bližšie špecifikuje ich ciele a spôsob financovania.

V závere preskúmania STUR EÚ, ktoré začala Komisia v roku 2004, a na základe oznámenia Komisie O preskúmaní stratégie trvalo udržateľného rozvoja - platforma činnosti z decembra **2005**, ako aj príspevkov Rady, Európskeho parlamentu, Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru a ďalších,

prijala Európska rada ambicióznú a komplexnú **obnovenú STUR pre rozšírenú EÚ**, ktorá vychádza zo stratégie prijatej v roku 2001.

So zreteľom na zhoršovanie environmentálnych trendov, hospodárske a sociálne výzvy EÚ v spojení s novými konkurenčnými tlakmi a novými medzinárodnými záväzkami vymedzuje STUR EÚ sedem kľúčových výziev a zodpovedajúce úlohy, operačné ciele a činnosti (Zmena klímy a čistá energia, Trvalo udržateľná doprava, Trvalo udržateľná spotreba a výroba, Zachovanie prírodných zdrojov a hospodárenie s nimi, Verejné zdravie, Sociálne začlenenie, demografia a migrácia, Chudoba vo svete a výzvy trvalo udržateľného rozvoja).

Vláda SR považuje trvalo udržateľný rozvoj za jeden zo základných pilierov vedomostnej spoločnosti, a preto bude podporovať jeho vyváženosť tak, že okrem ekonomického rastu budú zohľadnené aj sociálne a environmentálne dopady. Výzvou pre Slovensko je tak premietnuť princípy TUR do každodenného života, posudzovať všetky plánované i realizované aktivity prostredníctvom kritérií TUR a vyhodnocovať smerovanie k trvalej udržateľnosti pomocou súboru ukazovateľov TUR.

Trvalo udržateľný rozvoj je ako jeden z kľúčových princípov NSRR obsiahnutý v strategickom ciele Národného strategického referenčného rámca SR na roky 2007 – 2013, ktorý definuje rešpektovanie trvalo udržateľného rozvoja ako jednu z kľúčových podmienok pre zvyšovanie konkurencieschopnosti a výkonnosti regiónov a ekonomiky SR v období rokov 2007 – 2013. Napĺňanie dlhodobej vízie NSRR, t.j. proces konvergencie ekonomiky SR k priemeru EÚ-15 tak musí prebiehať v podmienkach trvalo udržateľného rozvoja.

Cieľom horizontálnej priority trvalo udržateľný rozvoj je zabezpečiť, aby výsledný efekt všetkých intervencií financovaných v rámci NSRR synergicky podporoval trvalo udržateľný rozvoj vo všetkých jeho zložkách, t.j. v environmentálnej, ekonomickej a sociálnej zložke v súlade s cieľmi a ukazovateľmi Stratégie trvalo udržateľného rozvoja EÚ.

Kľúčovými prostriedkami, prostredníctvom ktorých sa budú riadiť intervencie tak, aby napĺňali horizontálnu prioritu trvalo udržateľný rozvoj, sú integračné nástroje, ktoré vyplývajú z koncepčného, právneho a inštitucionálneho rámca trvalo udržateľného rozvoja:

- strategické a programové dokumenty, koncepcie v oblasti trvalo udržateľného rozvoja
- princípy, priority, ciele a ukazovatele trvalo udržateľného rozvoja

Vzhľadom k tomu, že intervencie do vyššie uvedených troch zložiek sa realizujú prostredníctvom viacerých operačných programov, monitorovanie a hodnotenie dosiahnutia cieľa tejto horizontálnej priority bude realizované na úrovni OP a NSRR, a to prostredníctvom vyhodnocovania strategického cieľa NSRR, ktorý obsahuje princíp trvalo udržateľného rozvoja.

1.2 Zodpovednosť za koordináciu HP IS a HP TUR

Informačná spoločnosť

Na politickej úrovni za koordináciu implementácie HP IS zodpovedá podpredseda vlády SR pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny. Koordinátorom HP IS na pracovnej úrovni je odbor vedomostnej spoločnosti (ďalej len „OVS“). Na koncepčnej a vecnej úrovni za horizontálne riadenie a implementáciu všetkých projektov informatizácie spoločnosti zodpovedá Ministerstvo financií SR, ktoré je ústredným orgánom štátnej správy na úseku informatizácie v zmysle zákona č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Trvalo udržateľný rozvoj

Na politickej úrovni koordinačnú úlohu pri implementácii HP TUR plní podpredseda vlády pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny. Túto úlohu vo vzťahu k trvalo udržateľnému rozvoju plní prostredníctvom Rady vlády SR pre trvalo udržateľný rozvoj z funkcie jej predsedu. Koordinátorom HP TUR na pracovnej úrovni je OVS.

1.3 Spolupráca a konzultácie s partnermi

Požiadavka princípu partnerstva vychádza z Nariadenia Rady č. 1083/2006/ES o štrukturálnych fondoch. Proces zadefinovania HP IS a HP TUR prebiehal na úrovni NSRR. Konzultácie prebiehali za účasti predstaviteľov CKO a jednotlivých zástupcov riadiacich orgánov na zasadnutiach pracovných skupín, ktoré organizoval CKO.

Informačná spoločnosť

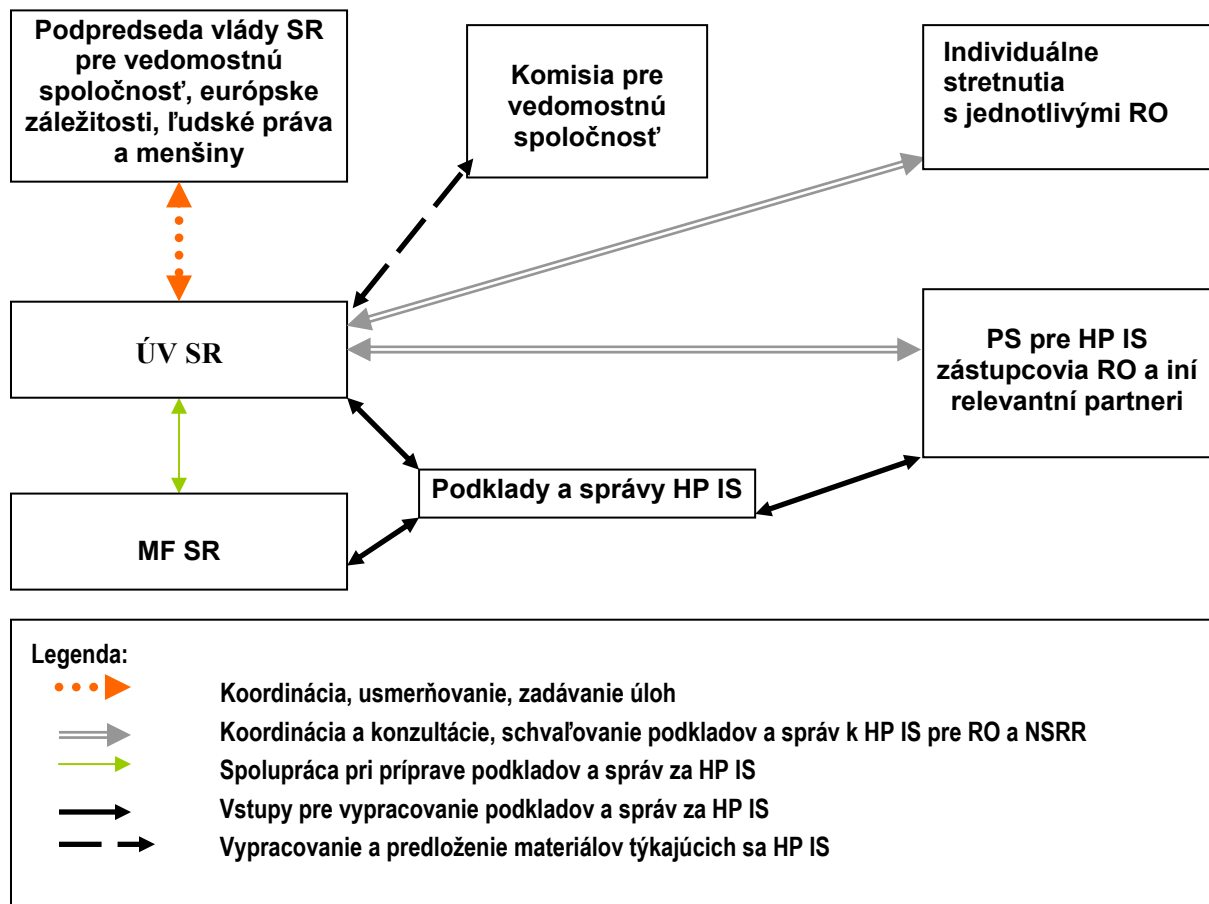
OVS prostredníctvom pravidelných zasadnutí pracovnej skupiny pre HP IS, sledovaním napĺňania indikátorov, vypracovávaním podkladov a správ za HP IS zabezpečuje, aby HP IS bola efektívne riadená a implementovaná vo vzťahu ku všetkým operačným programom, ich prioritným osiam a monitoruje a hodnotí napĺňanie cieľov HP IS aj na úrovni NSRR.

Pre tento účel bola na Úrade vlády SR zriadená pracovná skupina pre HP IS vrátane jej štatútu, v ktorej majú zastúpenie všetky relevantné RO, Centrálny koordinačný orgán a MF SR. V prípade potreby budú na zasadnutia prizývaní aj zástupcovia sociálno-ekonomických partnerov (zástupcovia regionálnych a miestnych samospráv, akademickej obce, výskumných inštitúcií, podnikateľských a odborových zväzov, záujmových združení a občianskej spoločnosti). Dňa 1.8.2007 bol vytvorený Úrad splnomocnenca vlády pre informatizáciu spoločnosti, ktorý bude prizývaný na zasadnutia pracovnej skupiny pre HP IS v prípade riešenia sporných otázok týkajúcich sa implementácie HP IS a plniť v tejto skupine poradnú funkciu v zmysle svojho štatútu.

Hlavnou úlohou OVS bude prostredníctvom pracovnej skupiny pre HP IS koordinovať jednotlivé riadiace orgány operačných programov pri implementácii HP IS. Koordinácia spočíva v podpore toho, aby každý riadiaci orgán podľa možností v rámci svojho operačného programu podporoval aj tie projekty, ktoré prispievajú k informačnej spoločnosti, ktorej ciele definujú strategické dokumenty a koncepcie. Úlohou MF SR, ako SORO pre OPIS a zároveň ústredného orgánu štátnej správy na úseku informatizácie na Slovensku, bude v rámci zasadnutí pracovnej skupiny HP IS dohliadať na odbornú stránku informačnej spoločnosti prostredníctvom štandardov a plnenia strategických dokumentov informačnej spoločnosti v SR a v zmysle uvedeného dopĺňať podklady a správy HP IS. Ďalej bude OVS spolupracovať s RO a CKO pri vypracovaní monitorovacích, výročných a záverečných správach operačných programov a NSRR, kde OVS zabezpečí, tam kde je to vhodné, vypracovanie častí, ktoré sa týkajú HP IS.

Nosným pilierom sledovania implementácie HP IS sú indikátory, zadefinované v rámci Národného číselníka indikátorov. OVS tak bude z ITMS vytvárať výstup plnenia indikátorov za HP IS a vypracovávať podklady a správy pre OP a NSRR.

Inštitucionálna štruktúra horizontálnej priority informačná spoločnosť

Trvalo udržateľný rozvoj

OVS prostredníctvom pravidelných zasadnutí pracovnej skupiny pre HP TUR, sledovaním napĺňania indikátorov, vypracovávaním podkladov a správ za HP TUR zabezpečuje, aby HP TUR bola efektívne riadená a implementovaná vo vzťahu ku všetkým operačným programom, ich prioritným osiam a monitoruje a hodnotí napĺňanie cieľov HP TUR aj na úrovni NSRR.

Pre tento účel bola na Úrade vlády SR zriadená pracovná skupina pre HP TUR vrátane jej štatútu, v ktorej majú zastúpenie všetky relevantné RO a Centrálny koordinačný orgán. V prípade potreby budú na zasadnutia prizývaní aj zástupcovia sociálno-ekonomických partnerov (zástupcovia regionálnych a miestnych samospráv, akademickej obce, výskumných inštitúcií, podnikateľských a odborových zväzov, záujmových združení a občianskej spoločnosti).

Ďalej je zriadená Pracovná skupina TUR, ktorá sa zaoberá najmä prípravou a implementáciou Akčného plánu TUR na roky 2005-2010. Jej výstupy budú nápomocné pri implementovaní HP TUR a v prípade potreby sa budú uskutočňovať aj spoločné zasadnutia oboch pracovných skupín za účelom čo najefektívnejšieho monitorovania a hodnotenia HP TUR.

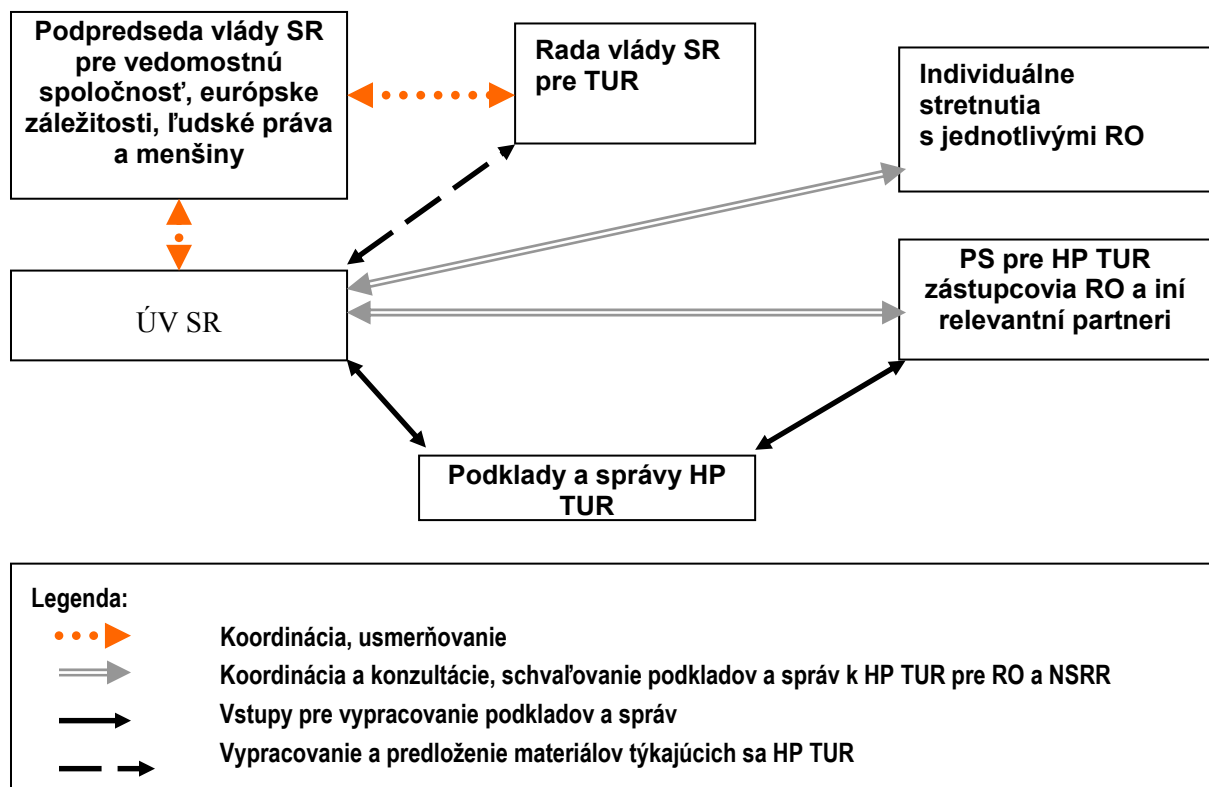
Rada vlády SR pre trvalo udržateľný rozvoj je poradným a koordinačným orgánom vlády Slovenskej republiky pre uplatňovanie zásad trvalo udržateľného rozvoja. Pokiaľ to bude zmysluplné a relevantné, bude sa vyjadrovať o.i. aj k predloženým materiálom Pracovnej skupiny pre HP TUR. Spolupracujúcimi a poradnými orgánmi Rady sú odborníci vysokých škôl, vedeckých ústavov, zástupcov samosprávnych orgánov, odborových a zamestnávateľských zväzov a zástupcov orgánov štátnej správy pri posudzovaní riešenia niektorých problémov trvalo udržateľného rozvoja.

Hlavnou úlohou OVS bude prostredníctvom pracovnej skupiny pre HP TUR koordinovať jednotlivé

riadiace orgány operačných programov pri plnení cieľov HP TUR. Koordinácia spočíva v podpore toho, aby každý riadiaci orgán podľa možnosti v rámci svojho operačného programu podporoval aj tie projekty, ktoré prispievajú k princípu trvalo udržateľného rozvoja, ktorého ciele definujú strategické dokumenty a koncepcie na úrovni SR a EÚ. Ďalej bude OVS spolupracovať s RO a CKO pri monitorovacích, výročných a záverečných správach operačných programov a NSRR, kde zabezpečí, tam kde je to vhodné, vypracovanie tých častí, ktoré sa týkajú HP TUR.

Nosným pilierom sledovania implementácie HP TUR sú indikátory, zadané v rámci Národného číselníka indikátorov. OVS tak bude z ITMS vytvárať výstup plnenia indikátorov za HP TUR a vypracovávať podklady a správy pre OP a NSRR.

Inštitucionálna štruktúra horizontálnej priority trvalo udržateľný rozvoj

1.4 Informovanie verejnosti

V zmysle článku 69 všeobecného nariadenia č. 1083/2006/ES členský štát a riadiaci orgán zabezpečia publicitu, informovanie občanov a prijímateľov o spolufinancovaných programoch s cieľom zdôrazniť úlohu Spoločenstva a zabezpečiť transparentnosť pomoci z fondov.

Riadiace orgány vypracovávajú na zabezpečenie uvedeného článku Komunikačný plán (KoP).

OVS ako koordinátor HP IS a HP TUR sa bude taktiež podieľať na zabezpečení informovania občanov o týchto HP najmä:

- vypracovaním vlastného plánu informovania a publicity HP IS a HP TUR (ďalej len „PIP“) pre zabezpečenie všeobecnej informovanosti o HP IS a HP TUR (podobné ako KoP riadiacich orgánov.
- zabezpečením odborných seminárov a workshopov o HP IS a HP TUR pre širšiu odbornú verejnosť.

OVS pri zabezpečení publicity a informovania verejnosti rieši len čisto problematiku HP IS a HP TUR a bude úzko spolupracovať s RO OP TP a CKO.

Činnosť OVS v oblasti publicity a informovania verejnosti bude finančne podporovať Operačný program Technická pomoc v rozsahu opatrení prioritnej osi 1 a vyčlenených finančných alokácií pre HP IS a HP TUR.

OVS ako koordinátor HP IS a HP TUR sa bude podieľať na zabezpečení oblasti informovania a publicity nasledovne:

- informovaním o úlohách OVS a jeho relevantných partnerov,
- vypracovaním, koordináciou a realizáciou PIP HP IS a HP TUR v súlade s metodikou CKO,
- zabezpečením všeobecnej informovanosti o cieľoch, obsahu, monitorovaní a hodnotení HP IS a HP TUR a o pokroku dosiahnutom pri napĺňaní cieľov týchto HP,
- zabezpečením odborných seminárov a workshopov o HP IS a HP TUR pre širšiu odbornú verejnosť,
- pripravovaním podkladov o aktivitách OVS a ostatných zainteresovaných orgánov v oblasti informovania a publicity pre monitorovacie a výročné správy jednotlivých riadiacich orgánov a NSRR,
- priebežným hodnotením efektívnosti komunikačných aktivít OVS v rámci hodnotiacich správ,
- menovaním kontaktnej osoby pre HP IS a HP TUR, ktorá bude členom pracovnej skupiny pre publicitu a spoluprácou s kontaktnými osobami regionálnych informačných centier,
- prípravou a aktualizáciou informácií zverejnených na internetovej stránke.

V PIP bude zadané:

- inštitúcia, útvary a osoby (osoby) zodpovedná za celkovú prípravu, realizáciu, vyhodnotenie a kontrolu plnenia PIP,
- pozícia tejto zodpovednej inštitúcie, útvaru a osoby v rámci národnej siete osôb zabezpečujúcich informovanie a publicitu (Pracovná skupina pre publicitu),
- vzťahy medzi inštitúciami, útvarom a osobou zodpovednou za realizáciu PIP a osobou (osobami) zodpovednou za realizáciu programu OPTP a CKO,
- primerané administratívne kapacity vyhradené na prípravu, realizáciu a vyhodnotenie komunikačného plánu (vrátane definovania zastupiteľnosti, kontaktných údajov, organizačnej štruktúry, apod.), plán rozvoja administratívnych kapacít (vzdelávanie, profesijný rozvoj, apod.).

2. Monitorovanie

V súlade so Systémom riadenia ŠF a KF na programové obdobie 2007-2013 predstavuje monitorovanie činnosť, ktorá sa systematicky zaoberá zberom, triedením, agregovaním a ukladaním relevantných informácií pre potreby hodnotenia a kontroly riadených procesov. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov NSRR, OP a projektov s využitím ukazovateľov.

Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre OVS vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie operačných programov z pohľadu implementácie HP IS a HP TUR, podklady pre riadiace orgány pre vypracovávanie výročných správ a záverečnej správy a podklady pre rozhodovanie monitorovacích výborov.

Úlohy OVS ako koordinátora pre HP IS a HP TUR

- postupuje v súlade s metodikou CKO v oblasti monitorovania;
- monitoruje HP IS a HP TUR prostredníctvom súboru ukazovateľov, ktorý je súčasťou Národného číselníka ukazovateľov,
- v prípade potreby predkladá CKO návrhy na zmeny, resp. doplnenie národného číselníka ukazovateľov za oblasť HP IS a HP TUR;

- spracováva podklady monitorovania realizácie HP IS a HP TUR do výročných a záverečných správ operačných programov a NSRR.

Ciele NSRR a jednotlivých operačných programov sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy fyzických a finančných ukazovateľov (národný systém ukazovateľov pre NSRR). Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou ITMS. Napĺňanie zadaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov operačných programov a NSRR.

Monitorovanie HP IS

Napĺňanie HP IS bude uskutočňované prostredníctvom sledovania napĺňania ukazovateľov informačnej spoločnosti na úrovni jednotlivých prioritných osí a operačného programu. ÚV SR (OVS) a MF SR v spolupráci so zástupcami jednotlivých riadiacich orgánov určí a vyberie skupinu indikátorov z tých indikátorov, ktoré sú zadané v Národnom číselníku indikátorov, a ktoré sa budú monitorovať z pohľadu napĺňania HP IS.

OVS pripraví vyhodnotenie indikátorov HP IS vo forme podkladov, ktoré budú obsahovať počiatočný stav indikátora, jeho stav k určitému dátumu, slovné zhodnotenie a prípadné návrhy a odporúčania na zlepšenie implementácie. Odbornú stránku informačnej spoločnosti prostredníctvom štandardov a plnenia strategických dokumentov informačnej spoločnosti v SR doplní MF SR. Tieto podklady budú slúžiť pre monitorovacie správy riadiacich orgánov. Jednotlivé riadiace orgány písomne vyzvú OVS so žiadosťou o podklady za HP IS v dostatočnom časovom predstihu do ich monitorovacích správ.

OVS zosumarizuje a vyhodnotí podklady HP IS do Správy za príslušný rok HP IS, ktorá bude podkladom do výročných správ pre jednotlivé RO a NSRR. Z časového hľadiska OVS predloží Správu jednotlivým riadiacim orgánom v termíne do 31. marca príslušného roku za obdobie predchádzajúceho roku, nakoľko riadiace orgány vypracovávajú svoje výročné správy do 15. mája a za NSRR v termíne do 15. augusta príslušného roku za obdobie predchádzajúceho roku.

OVS plánuje na základe podkladov a správ v spolupráci s relevantnými partnermi vydať analýzy, príp. štúdie, ktoré poskytnú pohľad na plnenie princípov informačnej spoločnosti z celoslovenského hľadiska.

Všetky výstupy OVS po dohode s jednotlivými RO, budú slúžiť aj ako vstupy pre zasadnutia jednotlivých monitorovacích výborov.

Monitorovanie HP TUR

Napĺňanie horizontálnej priority TUR bude uskutočňované prostredníctvom sledovania napĺňania ukazovateľov TUR na úrovni prioritných osí a operačného programu. OVS v spolupráci so zástupcami jednotlivých riadiacich orgánov určí a vyberie skupinu indikátorov z tých indikátorov, ktoré sú zadané v Národnom číselníku indikátorov, a ktoré sa budú monitorovať z pohľadu napĺňania HP TUR.

Obnovená stratégia trvalo udržateľného rozvoja EÚ 2006 vychádza zo stratégie TUR EÚ, ktorá bola na národnej úrovni rozpracovaná do Akčného plánu TUR SR na roky 2005 - 2010, ktorý obsahuje dlhodobé priority – integrované ciele, ktoré sú bližšie rozpracované do 28 strategických cieľov. ÚV SR v spolupráci s RO zadané, ktoré z uvedených 28 strategických cieľov sú z hľadiska zamerania ich operačného programu relevantné. ÚV SR bude tak na základe uvedeného zadaného hodnotiť príspevok operačných programov k napĺňaniu strategických cieľov Akčného plánu TUR.

OVS pripraví vyhodnotenie indikátorov HP TUR vo forme podkladov, ktoré budú obsahovať počiatočný stav indikátora, jeho stav k určitému dátumu, slovné zhodnotenie a prípadné návrhy a odporúčania na zlepšenie implementácie. Tieto podklady budú slúžiť pre monitorovacie správy riadiacich orgánov. Jednotlivé riadiace orgány písomne vyzvú OVS so žiadosťou o podklady za HP TUR v dostatočnom časovom predstihu do ich monitorovacích správ.

OVS zosumarizuje a vyhodnotí podklady HP TUR do Správy za príslušný rok HP TUR, ktorá bude podkladom do výročných správ pre jednotlivé RO a NSRR. Z časového hľadiska OVS predloží Správu jednotlivým riadiacim orgánom v termíne do 31. marca príslušného roku za obdobie predchádzajúceho roku, nakoľko riadiace orgány vypracovávajú svoje výročné správy do 15. mája a za NSRR v termíne do 15. augusta príslušného roku za obdobie predchádzajúceho roku.

OVS plánuje na základe podkladov a správ v spolupráci s relevantnými partnermi vydať analýzy, príp. štúdie, ktoré poskytnú pohľad na plnenie princípov trvalo udržateľného rozvoja z celoslovenského hľadiska.

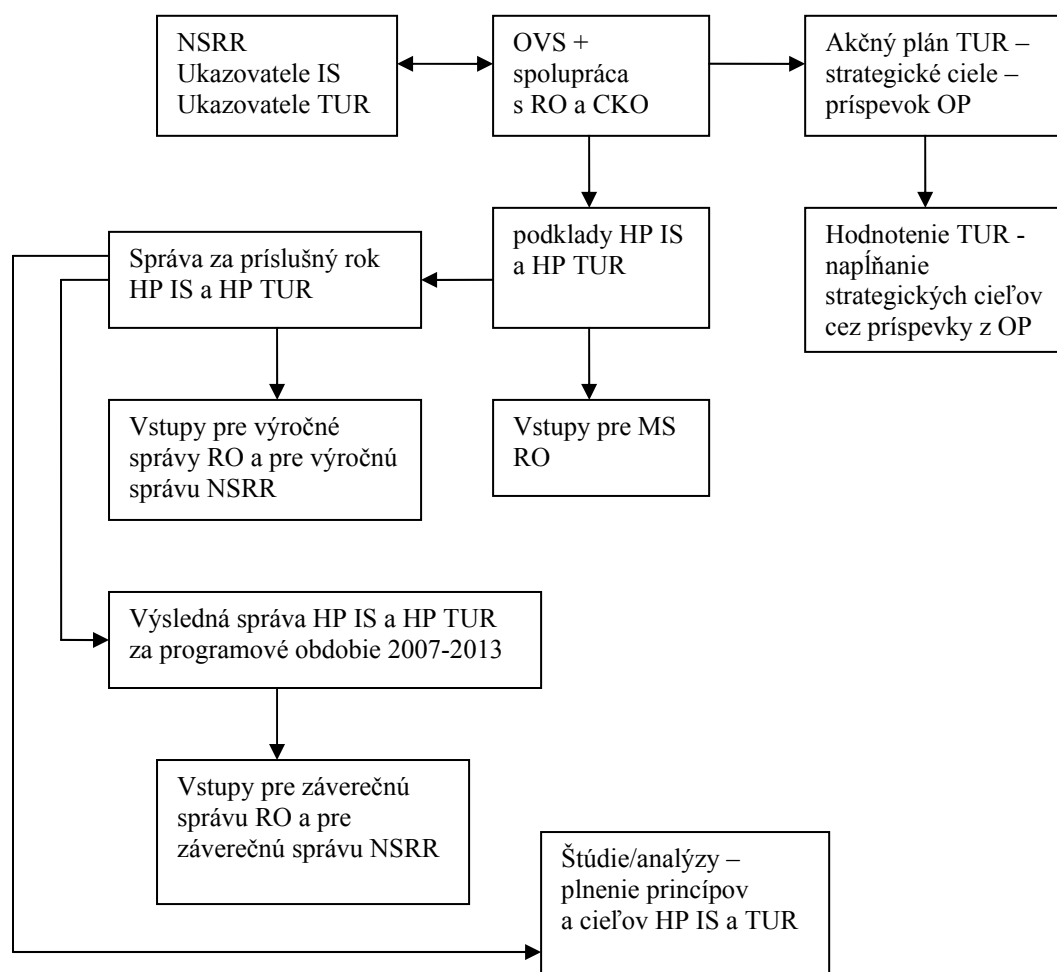
Všetky výstupy OVS po dohode s jednotlivými RO, budú slúžiť aj ako vstupy pre zasadnutia jednotlivých monitorovacích výborov.

Jednou z oblastí významne prispievajúcou k trvalo udržateľnému rozvoju je aj **oblasť energetiky a energetickej efektívnosti**, ktorá bude okrem OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast prierezovo podporovaná aj v rámci aktivít Regionálneho operačného programu, v OP Životné prostredie (v oblasti využívania obnoviteľných zdrojov), OP Zdravotníctvo, OP Výskum a vývoj, OP Bratislavský kraj a v Programe rozvoja vidieka SR financovanom z EAFRD. Koordináciu podpory energetiky bude horizontálne zabezpečovať MH SR, ktoré je v zmysle kompetenčného zákona² zodpovedné za energetickú politiku, zabezpečuje a plní úlohy, ktoré pre SR vyplývajú z nariadení, smerníc a strategických dokumentov EÚ a zároveň má povinnosť informovať EK o plnení týchto záväzkov.

MH SR následne poskytne ÚV SR podklady za vyhodnotenú oblasť energetiky a energetickej efektívnosti, aby ÚV SR mohol zabezpečiť komplexné vyhodnotenie horizontálnej priority TUR.

² Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy

Schéma monitorovania horizontálnych priorít IS a TUR

Výročné a záverečné správy o vykonávaní

Každý riadiaci orgán predkladá Komisii v súlade s článkom 67 nariadenia Rady č. 1083/2006 do šiestich mesiacov od konca každého celého kalendárneho roka *výročnú správu o vykonávaní*. V tomto zmysle predloží OVS podklady za HP IS a HP TUR (Správy za príslušný rok HP IS a HP TUR) jednotlivým RO do ich výročných správ ako aj do výročnej správy NSRR. Monitorovací výbor správy preskúma a schváli pred odoslaním Komisii.

Záverečná správa (tzv. „final report“) sa vypracováva po ukončení programového obdobia 2007-2013 v zmysle ustanovenia čl. 67 ods. 1 nariadenia 1083/2006/ES. Záverečná správa je predložená Komisii najneskôr do 31. marca 2017. OVS nemá – z hľadiska svojej pôsobnosti - za povinnosť vypracovávať záverečnú správu, ale pripraviť podklady za HP IS a HP TUR do záverečných správ jednotlivých RO a NSRR. OVS vypracuje „svoju“ Výslednú správu HP IS a HP TUR za programové obdobie 2007-2013 tak, že vyhodnotí a zosumarizuje Správy za príslušný rok. Výsledná správa HP IS a TUR za programové obdobie 2007-2013 bude podkladom pre OP a NSRR a bude zverejnená aj na internetovej stránke ÚV SR. OVS sa bude riadiť Postupom vypracovania jednotlivých správ, ktorý je uvedený v usmernení CKO č. 8/2007.

3. Hodnotenie

Vzhľadom na špecifické postavenie ÚV SR ako koordinátora HP IS a TUR, každý koordinátor ÚV SR zodpovedá za hodnotenie HP IS a HP TUR v rámci operačného programu, ktorý mu bol pridelený. Pri hodnotení HP IS a HP TUR bude zabezpečená spolupráca s externými hodnotiteľmi,

nezávislými odborníkmi, prípadne zástupcami ďalších orgánov, s ktorými bude mať oblasť hodnotenia súvislosť.

Úlohy koordinátorov HP IS a HP TUR v rámci hodnotenia:

- OVS vypracuje v spolupráci s RO OP interný plán monitorovania a hodnotenia HP IS a TUR, jeho aktualizácia, realizácia a vyhodnocovanie,
- po dohode s RO a CKO v prípade potreby zabezpečí priebežné hodnotenie HP IS a HP TUR,
- postupuje v súlade s Usmernením CKO č. 8/2007 k monitorovaniu a hodnoteniu.

Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia riadiacich orgánov a ich monitorovacích výborov pri riadení realizácie programov za účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k dosiahnutiu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Nariadenie definuje tri fázy hodnotenia:

- predbežné hodnotenie (ex-ante evaluation) - pre HP IS a HP TUR nie je relevantné
- priebežné hodnotenie (interim evaluation) - V priebehu programového obdobia budú prebiehať priebežné hodnotenia zamerané na úspešnosť a efektívnosť zvoleného spôsobu implementácie HP IS a HP TUR a na zhodnotenie stanovených indikátorov napĺňania HP IS a HP TUR. Po skončení programového obdobia bude realizované hodnotenie dopadu indikátorov HP IS a HP TUR. Tieto hodnotenia budú slúžiť aj ako podklad pre RO a CKO.
- dodatočné hodnotenie (ex-post evaluation) - pre HP IS a HP TUR nie je relevantné.

Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie.

Interné hodnotenie

Interné hodnotenie HP IS a HP TUR je vykonávané na základe plnenia indikátorov, podkladov a správ pre HP IS a HP TUR.

Predmetom interného hodnotenia je porovnanie dosiahnutého pokroku v plnení indikátorov HP IS a HP TUR na úrovni prioritnej osi relevantných OP a na úrovni NSRR.

Koordinátori HP IS a HP TUR na základe plnenia indikátorov, podkladov a správ pre HP IS a HP TUR spracujú v dvoj-troj ročných intervaloch hodnotiace správy za HP IS a HP TUR, ktoré budú zamerané na úspešnosť a efektívnosť zvoleného spôsobu implementácie HP IS a HP TUR.

Externé hodnotenie

Externé hodnotenie je realizované mimo štruktúr ÚV SR nezávislými odborníkmi s cieľom stanoviť najmä relevantnosť a účelnosť nastavenia systému koordinácie a implementácie HP IS a HP TUR.

Externé hodnotenie môže byť vykonané na úrovni projektu, prioritnej osi, operačného programu, horizontálnej priority a/alebo postavenia a podmienok určitej cieľovej skupiny.

Výber externého hodnotiteľa je realizovaný v súlade s platnou legislatívou týkajúcou sa verejného obstarávania.

Výsledky externého hodnotenia sú zapracovávané do Správ HP IS a HP TUR za príslušný rok a budú slúžiť ako podklady pre riadiace orgány a CKO pri vyhodnocovaní OP a NSRR.

OVS si vypracuje návrh plánu monitorovania a hodnotenia HP IS a HP TUR, ktorý bude obsahovať:

1. časový harmonogram predkladania podkladov za HP IS a HP TUR pre jednotlivé RO a CKO,
2. zoznam jednotlivých podkladov, správ a hodnotení vykonaných počas programového obdobia
3. Rámec každého vykonaného hodnotenia, napríklad:
 - hodnotenie napĺňania indikátorov
 - hodnotenie efektívnosti zvoleného spôsobu implementácie HP IS a HP TUR
 - hodnotenie operačných programov z hľadiska HP IS a HP TUR
4. Možné využitie každého hodnotenia (publikovanie hodnotiacich správ, prezentácia a distribúcia výsledkov, monitorovanie využitých odporúčaní)
5. Externé hodnotenie
6. Finančné zdroje plánované pre každé hodnotenie

7. Štruktúra riadenia (personálne zabezpečenie zo strany OVS, pracovné skupiny, regionálni a lokálni partneri atď.)

Skratky použité v texte:

CKO	Centrálny koordinačný orgán
HP IS	Horizontálna priorita informačná spoločnosť
HP TUR	Horizontálna priorita trvalo udržateľný rozvoj
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MS	Monitorovacia správa
MVRR SR	Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
NSRR	Národný strategický referenčný rámec
OP	Operačný program
OP IS	Operačný program informatizácia spoločnosti
PIP	Plán informovania a publicity
PS	Pracovná skupina
RO	Riadiaci orgán
SORO	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom
ŠF	Štrukturálne fondy
ÚV SR	Úrad vlády Slovenskej republiky
ITMS	IT monitorovací systém